

Explosiv nyhet

Den första kylanläggningen med propan som köldmedium togs nyligen i bruk i restaurang Björnen. Där ska den testas, sedan blir det Rosenbad nästa!

Freon, CFC, har länge varit ett självklart köldmedium, inte minst i våra kylskåp. Alla vet vad det inneburit för atmosfärens ozonskikt.

Nästa miljöbomb

Det har forskats om alternativ till CFC – ett sådant är ett nytt freon, HFC, som påstås vara miljövänligt. Men därom tvistar de lärde.

– HFCs inverkan på miljön är inte klarlagd, bland annat bidrar det till växthuseffekten. Dessutom har HFC tekniska brister. Forskare varnar för att den kan vara nästa tickande miljöbomb, säger Patrik Häggstrand.

Tyskland prövar gas

Idén att välja propangas fick Patrik vid ett miljöseminarium.

– Jag undersökte vad det fanns för hinder mot att använda propan. En konsult tänkte på idén och sedan januari i år har det arbetats intensivt. Även Sprängämnesinspektionen har varit inkopplad, beroende på propangasens enda negativa sida – explosionsrisken.

I hela kylanläggningen för restaurang Björnen används cirka 9 kilo propan. I en husvagn är det inte ovanligt med två gasoltuber à 20 kilo. Propangasen kan delvis jämföras med gasol.

– Freonbranschen kommer att skakas ordentligt tror Patrik. Miljöforskare i Tyskland har pekat ut propan som den mest sannolika vägen till miljövänliga kylanläggningar.

Explosionsrisken kräver dock att

Nu byter SFV ut det miljöfarliga freonet – mot propangas! Idékläckare är SFV-förvaltaren Patrik Häggstrand som bland annat ansvarar för en del av regeringens och departementens arbetsplatser i Klarakvarteren Björnen och Brunkhalsen, Stockholm.

gasmängden hålls nere och att all gnistrisk byggs bort i elsystemet.

– Ventilationen har också byggts ut, vilket innebär att det vid ett oförmodat läckage ändå inte råder någon risk för explosion.

Lödanslutningar krävs också för att minimera läckagerisken.

I provanläggningen används två kylaggregat. Ett för kylrummen – som håller 2-5 grader – där används propan som genererar kylan, och etylalkohol som sprider den. I frysrummen används ett aggregat med enbart propan eftersom alkohol i denna blandning inte klarar minus 20 grader.

Propan är ett billigt, effektivt, energisnålt och miljövänligt köld-

medium och har nästan lika hög kylkapacitet som det gamla freonet, CFC. Till skillnad från ammoniak, som är ett annat alternativt köldmedium, så är propan inte farlig att inandas. Det går dessutom att använda anläggning av koppar, vilket inte går med ammoniak.

Anläggningen visas

Denna första anläggning har kostat en del extra pengar i utveckling, men samtidigt har ny mark brutits.

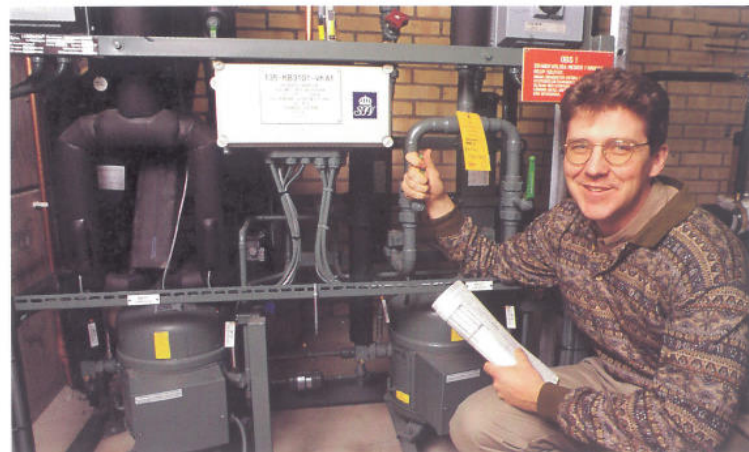
– I fortsättningen blir en propananläggning inte dyrare än motsvarande CFC-anläggning.

– Vad vi känner till så är vi först i Sverige med den här typen av kylanläggning.

NUTEK har också visat intresse för anläggningen och Patrik hoppas de ska hjälpa till att sprida information.

– När det gäller miljön vill vi vara föregångare och sprida kunskapen så långt möjligt. Vi önskar mer än gärna att dela med oss av erfarenheterna och intresserade får gärna komma hit och ser hur anläggningen fungerar, poängterar Patrik Häggstrand. ■

Diana Hjöberg

Freonpoken är slut säger en övertygad Patrik Häggstrand, idékläckaren till en kylanläggning med propan som köldmedium, framtidens miljöval.